

ČRIEPKY Z HISTÓRIE

1 Komu patrili Špačince

Zaujímavosťou je, že Osada Spacha, ako kedysi Špačince prezývali, patrila v 12. storočí Zoborskému opátstvu so sídlom na Zobore pri Nitre. Dozvedáme sa o tom z tzv. Zoborskej listiny, ktorú v roku 1111 vydal kráľ Koloman I. V 13. storočí uhorský kráľ Ondrej III. daroval obec grófovi Gethovi. Ten si na znak svojho majetníckeho vzťahu k obci ku svojmu menu pyšne pridal de Spacai, čiže Špačinský. Spacaiovská grófska rodina žila v obci až do roku 1751.

Pašiový stĺp

2 Špačinskí zemepáni

Okrem vysokej šľachty, teda grófskeho rodu Gethovcov, obývala Špačince aj stredná a nižšia šľachta - baróni a zeman. V roku 1762 to bol gróf Brunšvik a neskôr v roku 1785 gróf Pavol Révay. Po smrti otca v roku 1816 sa najväčším zemepánom obce stala barónka Révayová. Nadobudla tak značný majetok, medzi ktorým nechýbal kaštieľ, dva majere, štrnásť domov, mlyn, pivovar, krčma a 1780 jutár rolí.

3 Dar Trnave

Koncom 19. storočia trnavská meštanka Mária Ujgyörgyová darovala svoj špačinský majetok za prísnych podmienok Trnave. Mesto však zaviazala k viacerým povinnostiam, medzi inými aj k odslúženiu zádušných omší za jej rodičov, k oprave kaplnky sv. Anny či k príspevkom pre chudobných a chorých. Z tohto majetku mesto skutočne vytvorilo finančný základ na podporu chudobných v Špačinciach.

TURISTICKÝ MINISPRIEVODCA

ŠPAČINCE

Len päť kilometrov od Trnavy, v doline Krupanského potoka, leží obec Špačince. Počas storočí patrila Zoborskému opátstvu, grófskej rodine i mestu Trnava. Dávnu minulosť tu pripomína miestny kostol, kalvária a jedinečný pašiový stĺp. Atmosféru dotvárajú miestne kultúrne a športové podujatia.

ČO VIDIEŤ A NAVŠTÍVIŤ

Kostol sv. Narodenia Panny Márie

4 Nečakaný poklad

Viete si predstaviť, že by ste pri prestavbe domu objavili vzácny poklad? V Špačinciach sa tak stalo v roku 1972. V hĺbke niekoľkého metra bol počas odpratávania zeminy z jeho základov objavený džbánik z 12. storočia. Vzrušujúce však bolo zistenie, že je plný strieborných denárskych mincí uhorských panovníkov. Výskum potvrdil, že razené boli dokonca v Kremnici. Dnes ich nájdete v Západoslovenskom múzeu v Trnave.

5 Kostol a kalvária

Na mieste toho dnešného stál v minulosti opevnený drevený kostol. Počas Bočkajovho a Tökölyho povstania bol zničený a následne obnovený. Umelý kopec v jeho blízkosti bol údajne rozhladňou alebo, ako uvádza jedna z legiend, mohlou tureckého vojenského hodnostára. Koncom 18. storočia tu vystavali kalváriu s barokovým krížom a štrnástimi zastávkami krížovej cesty, ktoré môžete navštíviť i dnes. Jednou z dominant je i prvok symbolizujúci slovenský národ.

6 Pašiový stĺp

Dotykom histórie a príkladom skvostnej architektúry 17. storočia je pašiový stĺp. Umelecké dielo je kombináciou architektonického prvku, sochárskych a reliéfnych prác. Štvorhranný stĺp s reliéfmi a dekoratívnymi prvkami – pašiovými symbolmi – ukončuje socha sediaceho Krista. Aj napriek expresivite obsahu, ktorý predstavuje utrpenie a smrť Ježiša Krista, dielo navodzuje meditatívny pokoj. I keď stojí na súkromnom pozemku na okraji obce, je dobre viditeľný.

ÚSPECHY OBCE

7 Prosperita družstva

O úspechoch miestneho poľnohospodárskeho družstva v minulosti svedčí nielen vynikajúce 13. miesto spomedzi 77 zúčastnených družstiev v roku 1973, ale aj viacero zahraničných návštev z Gruzínska, Dánska, Barmy, Rakúska či Maďarska. V roku 1965 poctil špačinské družstvo svojou návštevou dokonca prezident Juhoslávie Josip Tito v sprievode, v tom čase prvého tajomníka strany ÚV KSS, Alexandra Dubčeka a ich manželiek.

9 Hviezda atletiky

Obyvatelia Špačinciev sú hrdí aj na svoju rodáčku Annu Chmelkovú-Blanárikovú. Táto ikona slovenskej atletiky sa v roku 1966 stala majsterkou Európy v behu na 400 m a ako jediná tak priniesla medailu za celú atletickú výpravu. Okrem toho bola štvornásobnou majsterkou Československej socialistickej republiky v hladkej štvorstovke a v roku 1968 štartovala na letných olympijských hrách v Mexiku. V roku 2013 bola uvedená do Siene slávy slovenskej atletiky.

8 Futbalové zázraky

O tom, že Špačince žijú futbalom, niet pochýb. Deje sa tak už od roku 1932. V určitom období boli v obci dokonca dva futbalové kluby. I keď jeden z nich neskôr zanikol, úspechy nadšných futbalistov nenechali na seba dlho čakať. V 70. rokoch minulého storočia mužstvo vstúpilo do triedy 1.B a toto postavenie obhajovalo až do roku 1981.

Špačince žijú futbalom

POSKLADAŤ DO MINISPRIEVODCU

Letecký pohľad na obec Špačince

TOP PODUJATIA

10 MUFUZA

Poznáte Mufuzu? Toto „Mužstvo futbalových zázrakov“ zložené zo známych hercov, spevákov, moderátorov či športovcov spestruje svojou prítomnosťou tradičné podujatie „Deň pre všetkých“. Členmi hviezdneho tímu sú napríklad Ján Ďurovčík, Tomáš Bezdeda, Ivo Gogál, Patrik Švajda a iní. Mužstvo MUFUZA sa pravidelne zúčastňuje tejto veľkolepej obecnej akcie.

Tradičná obecná zabíjačka

11 Špačinský trojuholník

Pomyselný trojuholník, kopírujúci trasu medzi Špačincami a Malženicami, je od roku 1978 úsekom medzinárodného cestného behu. Každé leto tak obec oživa stretnutím bežeckých nadšencov odhodlaných zmerať si svoje sily na desiatich kilometroch s bežcami z rôznych kútov Slovenska i sveta. Pridajte sa aj vy.

12 Tradičná obecná zabíjačka

Milovníci zabíjačkových špeciálov by začiatkom roka chýbať na tradičnej dedinskej zabíjačke. V kultúrnom dome v Špačinciach ochutnáte domáce jaternice, tlačenu, zabíjačkovú kašu a iné mäsové delikatesy. O veselú náladu sa stará domáca folklórna skupina Špačinčanka a country skupina Návrat, ktorých vystúpenie je neodmysliteľnou súčasťou obľúbeného podujatia.

RÔZNE

13 Tip pre počestných

Ak zavítate do Špačinciev, zastavte sa v reštaurácii s príznačným názvom „Vidlička“. Reštauráciu s terasou nájdete v centre obce spolu so stráženým parkoviskom. Súčasťou objektu je rovnomenný penzión, ktorý ponúka ubytovanie v šiestich dvojlôžkových izbách.

KONTAKT ŠPAČINCE

Obecný úrad Špačince
Hlavná 183/16
919 51 Špačince
Tel. č.: +421 33 55 73 123
E-mail: info@spacince.sk
www.spacince.sk

14 Špačinčanka

Zvyky, kroje a ľudové piesne regiónu od roku 1978 oživuje a zachováva folklórny súbor Špačinčanka. S nadšením sa prezentujú na festivaloch a podujatiach, ako sú napríklad Jánošíkove dni v Terchovej, Podroháčske folklórne slávnosti či Folklórne slávnosti Myjava.

KONTAKT

Turistické informačné centrum – Región TIRNAVIA
Trojičné námestie 1, Trnava,
tel.č.: +421 33 32 36 440,
e-mail: info@trnavatourism.sk
- je divíziou Trnava Tourism
(oblastnej organizácie cestovného ruchu).

FS Špačinčanka

Obec Špačince

je súčasťou turistickej destinácie TIRNAVIA - Trnava a okolia. V rámci regiónu TIRNAVIA odporúčame navštíviť aj atrakcie a zaujímavosti v meste Trnava a v obciach: Smolenice, Suchá nad Parnou, Ružindol a Jaslovské Bohunice.

Tešíme sa na vás! V TIRNAVI - regióne svetových vín!

www.regiontirnavia.sk